

SAVEZNI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU PRIPREMA PREDLOG ZA UTVRĐIVANJE POLITIKE STANDARDIZACIJE U JUGOSLAVIJI

Savezno izvršno veće je početkom godine zadužilo Savezni zavod za standardizaciju da u saradnji sa zainteresovanim organizacijama pripremi predlog za utvrđivanje opšte politike standardizacije i obrazovanje jedinstvene informacione mreže u vezi sa standardizacijom. Ovaj zadatak je ocenjen od Saveznog izvršnog veća kao jedan od zadataka čija će realizacija doprineti bržem razvoju privrede.

Savezni zavod za standardizaciju je pošao od toga da je definisanje opšte politike standardizacije od direktnog interesa za veći broj organa i organizacija, pa je zaključio da je potrebno u što ranijoj fazi izrade ovog zadatka, imati sugestije, primedbe i predloge zainteresovanih organa i organizacija. Zbog toga je materijal radne grupe već dostavio na adrese većine saveznih organa uprave i saveznih organizacija u sastavu Saveznog izvršnog veća, Privrednoj komori Jugoslavije i svim republičkim i pokrajinskim privrednim komorama, Savezu društava Jugoslavije za unapređenje kvaliteta i republičkim savezima i društvima za kvalitet, članovima Saveta za standardizaciju, Savezu inženjera i tehničara Jugoslavije, Jugoslovenskom elektrotehničkom komitetu JEK, Savezu društava za unapređenje standardizacije i drugim.

Očekuje se da će navedeni organi i organizacije svojim primedbama, a naročito u konsultaciji sa ostalim organima i organizacijama sa kojima saraduju, doprineti da se dođe do stavova koji će najviše odgovarati potrebama naše privrede i društva.

Prva reaganja na poslati materijal pokazuju da je materijal zaista obuhvatio bitna pitanja za dalji razvoj standardizacije. Prema sadržini ceo materijal je podeljen na dva dela. Prvi deo obrađuje: razloge za donošenje politike, nastanak i razvoj jugoslovenske standardizacije, internu standardizaciju, funkcije i zadatke standardizacije u efikasnom razvoju privrede i društva, programiranje standardizacije, mesto regulativnih akata standardizacije u pravnom sistemu zemlje, nivoe i nosioce standardizacije, područja primene standardizacije, atestiranje, nastojanja da se što pre ostvari viši kvalitet, jedinstvo sistema standardizacije, metrologije i kvaliteta, inspeksijski nadzor nad primenom akata standardizacije i međunarodnu standardizaciju.

Drugi deo daje rezime predloga politike standardizacije u Jugoslaviji.

Plan dalje dorade ovog materijala predviđa prikupljanje primedbi do 10. septembra ove godine, a zatim na osnovu ovih primedbi pripremanje materijala koji će biti predmet razmatranja na sastanku predstavnika zainteresovanih organa i organizacija. Posle toga će se predlog politike dostaviti Saveznom izvršnom veću na razmatranje.

Zbog toga bi Saveznom zavodu za standardizaciju, za dalju obradu materijala, dobro došla svaka korisna primedba, sugestija, ili predlog od organizacija i pojedinaca i to preko pomenutih organa i organizacija kojima je materijal upućen.

Što se tiče obrazovanja informacione mreže o standardizaciji, Savezno izvršno veće je razmatralo predlog koji mu je Savezni zavod za standardizaciju dostavio početkom ove godine i donelo zaključak da je stvaranje informacionog sistema o standardizaciji, zasnovanog na savremenim sredstvima automatske obrade, opravdano. U vezi sa prethodnim Savezno izvršno veće je zadužilo Savezni zavod za standardizaciju da preduzme mere da se izradi projekat takvog sistema.

ANOTACIJE PREDLOGA JUGOSLOVENSKIH STANDARDA I PREDLOGA PRAVILNIKA

Većinu predloga koje objavljujemo u ovom broju JUS informacija pripremile su stručne komisije Saveznog zavoda za standardizaciju u čiji su sastav, pored stručnjaka Zavoda, ušli predstavnici proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova.

Predlog revizije standarda iz oblasti papira i kartona i metoda ispitivanja ovih proizvoda JUS H.N5.320 podneli su proizvođači rotopapira „Đuro Salaj“ – Krško i „Matroz“ – Sremska Mitrovica.

Nacrti predloga standarda iz oblasti papira i kartona i metoda ispitivanja ovih proizvoda JUS H.N8.150 i JUS H.N8.204 urađeni su u Saveznom zavodu za standardizaciju prema uslovima koji su postavljeni u predlogu standarda JUS H.N5.320 za metode određivanja glatkosti, odnosno nečistoće u papiru i kartonu.

Predlog revizije standarda iz oblasti biljnih proizvoda JUS E.B4.410 dao je Republički sekretarijat za kmetijstvo, gazdarstvo in prehrano SR Slovenije.

Svi tekstovi predloga standarda, predloga revizije standarda i predloga Pravilnika umnoženi su i dostavljeni svim članovima stručnih komisija – predstavnicima organizacija i institucija da stave svoje primedbe. Danom objavljivanja u JUS informacijama pomenuti predlozi se stavljaju na diskusiju i svi zainteresovani se obaveštavaju da je:

- rok za dostavljanje primedbi u vezi sa predlozima standarda i predlozima revizije standarda **1. novembar 1978. godine;**
- rok za dostavljanje primedbi u vezi sa Pravilnikom o metodama vršenja hemijskih analiza kakao proizvoda i bombonskih proizvoda **1. oktobar 1978. godine.**

Zainteresovani koji nisu primili predloge mogu se obratiti Saveznom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića-Krcuna 35/II sa zahtevom da im se isti dostave.

iz grupe za građevinarstvo

---

iz oblasti građevinarstva

- JUS U.J1.220** – Zaštita od požara. Standardni simboli za tehničke šeme iz oblasti zaštite od požara
- JUS U.J1.240** – Zaštita od požara. Standardni brojevi konstrukcije zgrada prema njihovoj unutrašnjoj otpornosti protiv požara
- JUS B.C4.090** – Azbest cementni proizvodi. Azbest cementne ravne ploče. Mere i uslovi kvaliteta, metode ispitivanja i uslovi prijema i isporuke

JUS B.C4.004 – Azbest cementni proizvodi. Cevi za kućnu kanalizaciju. Definicije, dimenzije kvalitet, metode ispitivanja i uslovi kvaliteta

JUS U.N1.300 – Krečno silikatna opeka. Puna opeka, šuplja opeka i šuplji blokovi

iz grupe za hemiju

---

iz oblasti papira i kartona i metoda ispitivanja ovih proizvoda

---

JUS H.N5.320 – Novinski rotopapir. Uslovi kvaliteta

JUS H.N8.150 – Ispitivanje papira. Određivanje glatkosti

JUS H.N8.204 – Ispitivanje papira. Određivanje nečistoća

Iz grupe za poljoprivredu

---

iz oblasti biljnih proizvoda

JUS E.B4.410 – Suncokretovo seme za industrijsku preradu (revizija)

iz oblasti biljnih i životinjskih ulja i masti

JUS E.K2.022 – Repičino ulje, sirovo (revizija)

JUS E.K2.020 – Suncokretovo ulje, sirovo (revizija)

Pravilnik o metodama vršenja hemijskih analiza kakao proizvoda i bombonskih proizvoda.

SASTANCI KOJI ĆE SE ODRŽATI

Sastanak tehničkog pododbora TPO 46 B JEK-a za talasovode održaće se 12. septembra 1978. godine u prostorijama Saveznog zavoda za standardizaciju, ul. Slobodana Penezića-Krcuna br. 35, Beograd, sa početkom u 10 časova.

Dnevni red:

- Evidentiranje radnih organizacija zainteresovanih za aktivni rad u pododboru, kao i evidentiranje njihovih delegiranih predstavnika;
- Izbor radne organizacije za nosioca sekretarijata pododbora TPO 46 B i izbor sekretara pododbora;
- plan rada;
- upoznavanje sa dokumentima IEC/SC 46 B
- Razno.

Sastanak članova Komisije za standarde iz oblasti bazne i elektrohemijske industrije: metode ispitivanja tehničkog aluminijum-fluorida (AlF_3), održaće se **19. septembra 1978. godine u 9,30 časova** u prostorijama Saveznog zavoda za standardizaciju, Beograd, ul. Slobodana Penezića—Krcuna 35/IV, sala 97, sa sledećim dnevnim redom:

1. Razmatranje prednacrta jugoslovenskih standarda, prispelih primedbi, predloga i sugestija na prednacrte i izrada nacрта jugoslovenskih standarda.

JUS H.B8.193 — Aluminijum-fluorid, tehnički. Određivanje sadržaja gubitka mase na temperaturi $500^{\circ}C$. Gravimetrijska metoda

JUS H.B8.194 — Aluminijum-fluorid, tehnički. Određivanje sadržaja natrijuma. Metoda atomske apsorpcije

JUS H.B8.195 — Aluminijum-fluorid, tehnički. Određivanje sadržaja fosfora. Spektrofotometrijska metoda

JUS H.B8.196 — Aluminijum-fluorid, tehnički. Određivanje sadržaja sumpora. Metoda rendgenske fluorescencije

2. Budući rad (na izradi prednacrta jugoslovenskih standarda iz te oblasti: uslovi kvaliteta i dr.)

Sastanak članova Komisije za standarde iz oblasti bazne i elektrohemijske industrije: metode ispitivanja prirodnog i sintetičkog kriolita (Na_3AlF_6), održaće se **20. septembra 1978. godine u 9,30 časova** u prostorijama Saveznog zavoda za standardizaciju, Beograd, ul. Slobodana Penezića—Krcuna 35/IV, sala 97, sa sledećim dnevnim redom:

1. Razmatranje predloga programa rada, prispelih primedbi i sugestija na predlog programa, a zatim utvrđivanje i usvajanje programa rada.
2. Donošenje plana rada za 1979. godinu.

Sastanak Komisije za poluprovodničke komponente održaće se 21. i 22. septembra 1978. godine u prostorijama Saveznog zavoda za standardizaciju, ul. Slobodana Penezića—Krcuna br. 35, Beograd, sa početkom u 9 časova.

Na dnevnom redu je usvajanje konačnih tekstova jugoslovenskih standarda:

JUS N.R1.373 — Poluprovodničke diode. Granične vrednosti i osnovne karakteristike. Signalne diode male snage.

JUS N.R1.374 — Poluprovodničke diode. Granične vrednosti i osnovne karakteristike. Tunelske diode.

JUS N.R1.375 — Poluprovodničke diode. Granične vrednosti i osnovne karakteristike. Kapacitivne diode

JUS N.R1.500 — Poluprovodničke komponente. Prijem i pouzdanost. Električna ispitivanja.

JUS N.R1.392 — Tranzistori sa efektom polja. Granične vrednosti i osnovne karakteristike.

JUS N.A3.500 — Poluprovodničke komponente. Grafički simboli.

U idućem broju „JUS informacija“ štampaće se obrasci za prijavljivanje učešća na III jugoslovenskom savetovanju „Standardizacija '78“

Za III jugoslovensko savetovanje „Standardizacija '78“, koje će se održati 12. i 13. oktobra, većina referata nalaze se u štampi. U idućem broju „JUS informacija“ koje će izaći između 10. i 15. septembra objaviće se detaljna obaveštenja o mestu i programu Savetovanja, referatima koji će se izlagati i o ostalim neophodnim podacima.

U prilogu „JUS informacija“ daće se i potrebni obrasci za prijavljivanje učešća na savetovanju i rezervaciju smeštaja u hotelima.

Obaveštavamo pretplatnike biltena „STANDARDIZACIJA“ kao i sve zainteresovane da do 5. septembra 1978. godine izlazi iz štampe br. 7/8 biltena i koristimo priliku da skrenemo pažnju na neke važnije članke:

- UVODNI ČLANAK — „Saradnja Jugoslavije sa SEV—om u oblasti standardizacije“
- RUBRIKA 2 — „Standardizacija sivog sirovog gvožđa“
- RUBRIKA 3 — „Srednjoročni plan rada na izradi propisa o obaveznom atestiranju proizvoda“
- RUBRIKA 4 — Izveštaji sa zasedanja tehničkih komiteta TC—15, ISO/TC 132/SC 2, COPOLCO zasedanje i ISO/TC 169
- RUBRIKA 6 — „Organizacija službe interne standardizacije u radnoj organizaciji“

U stalnim rubrikama bilten donosi objavljene jugoslovenske standarde, pregled primljenih važnijih inostranih standarda, primljenu dokumentaciju ISO i primljenu dokumentaciju SEV.

41

428/1978/1

700052555.2,17

COBISS 0

POZIVAMO RADNE ORGANIZACIJE IZ PROIZVODNJE I PROMETA, ZAJEDNICE, ORGANE I INSTITUTE, ORGANIZACIJE POTROŠAČA I POSREDOVANJA USLUGA, ZAINTERESOVANE ZA POLITIKU STANDARDIZACIJE U JUGOSLAVJI, ZA PROGRAME I EKONOMSKU OPRAVDANOST STANDARDIZACIJE I PRIMENU STANDARDA, ZA POSLOVE ISPITIVANJA I ATESTIRANJA PROIZVODA, ZA MEĐUNARODNU I REGIONALNU STANDARDIZACIJU, ZA PRIMENU PROPISA I STANDARDA U VEZI SA NOVIM ZAKONOM O STANDARDIZACIJI I INSPEKCIJU KVALITETA, ZA PRINCIPE I NAČIN RADA NACIONALNE, GRANSKE I INTERNE STANDARDIZACIJE, ZA PROGRAME I PRAKSU U VEZI SA OBRAZOVANJEM KADROVA U OBLASTI STANDARDIZACIJE, ZA OBJAVLJENE JUGOSLOVENSKE I INOSTRANE STANDARDE, ZA PRIMLJENU DOKUMENTACIJU MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA ZA STANDARDIZACIJU ISO I IEC I ZA SVE AKTIVNOSTI U OBLASTI STANDARDIZACIJE, DA SE PRETPLATE NA BILTEN „STANDARDIZACIJA“ – GLASILO SAVEZNOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU.

GODIŠNJA PRETPLATA IZNOSI 120.- dinara a cena pojedinom primerku iznosi 24.-dinara.

Pretplatu slati neposredno na adresu prodavnice Saveznog zavoda za standardizaciju, Beograd, Ul. Slobodana Penzezića—Krcuna 35, pošt. fah 933 ili na račun 60805—845—614.

„JUS informacije“ izdaje Savezni zavod za standardizaciju kao i bilten „Standardizacija“. Primerci su besplatni, izlazi dva puta mesečno. Adresa: Slobodana Penzezića Krcuna 35, Beograd.

Telefoni: Centrala 644—066 i 682—099, grupa za rudarstvo i metalurgiju, lokal 348 i 349, grupa za građevinarstvo 379, grupa za hemiju 387 i 388, grupa za mašingradnju i saobraćaj 342, 343; grupa za

elektrotehniku 380, 381; grupa za poljoprivredu i šumarstvo 376, 377; grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 350; grupa za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije 275; grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje 286; urednik biltena 287.

Sekretar: 237